

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Minister S. Blok
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG
Cc Wordvoerders Justitie van de Tweede Kamercommissie Veiligheid en Justitie

Behandeld door	R.N. Newalsing	Datum	16 februari 2017
Doorkiesnummer	06 10284005	Ons kenmerk	4253986
E-mail	r.newalsing@utrecht.nl	Onderwerp	Utrechtse Pilot Mediation
Bijlage(n)	2		
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte minister Blok,

Ruth SLOK

Naar aanleiding van het Algemeen Overleg Criminaliteitsbestrijding heeft u op 14 februari jl. de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over de mogelijkheden van uitbreiding van mediation in het strafrecht in relatie tot het Utrechtse model.

In uw brief geeft u aan dat mediation in het kader van buurtbemiddeling of bij conflicten die zich afspelen bij woon-, horeca- en parkeeroverlast een aanvulling kan zijn op mediation in het strafrecht. De vormgeving en financiering van soortgelijke activiteiten op lokaal niveau kunnen gemeenten in overleg met politie zelf invullen. U sluit uw brief af met de mededeling dat u middelen uit de beschikbare €1,5 mln voor mediation in het strafrecht niet wil besteden aan uitrol van het Utrechtse model. Dit omdat anders de landelijke toepassing van mediation in het strafrecht in 2017 in gevaar komt.

Tijdens het Verslag van het Algemeen Overleg op 14 februari hebben de fracties van de PvdA, D66 en SP de regering opgeroepen om in overleg met de VNG het Utrechtse model uit te werken en beschikbaar te stellen aan alle Nederlandse gemeenten. In reactie op deze ingediende motie van Recourt cs, heeft u aangegeven dat het Utrechtse model niet gaat over strafrecht en dat u het dus niet logisch vindt om dit model naar V en J te trekken en mogelijk naar de begroting daarvan.

Uw conclusie is mijns inziens gebaseerd op een misverstand en doet geen recht aan de samenwerking van de Driehoekspartijen in het Utrechtse model van mediation. De essentie is er mede op gerichtde strafrechtketen te ontlasten, door waar mogelijk mediation in te zetten.

Graag benadruk ik dat de Utrechtse pilot wel degelijk om (voorkomen van de inzet van het) strafrecht gaat.

Utrechtse pilot draait juist om mediation in het strafrecht

De Utrechtse pilot is een pilot die zich richt op doorverwijzing naar mediation in strafzaken, in de politie- en OM-fase. Het gaat daarbij om bewijsbare, strafbare zaken of zaken waarbij in de voorfase sprake is van een zogenaamd redelijk vermoeden van schuld. Verwijzing vindt plaats door politie en OM. Die verwijzing betekent in geen geval dat een strafrechtelijk proces definitief is gestaakt. In die zin is het strafrecht bij deze gang van zaken net zo goed betrokken als bij verwijzing door de rechtbank. Er is geen sprake van buurtbemiddeling in deze pilot. Wel wordt er nauw samengewerkt met buurtbemiddeling.

De Utrechtse pilot vermindert de druk op de strafrechtketen

Het is spijtig dat u in uw brief en reactie voorbij bent gegaan aan een belangrijk effect van de pilot: het ontlasten van de strafrechtketen. Met de vroegtijdige verwijzing naar mediation na aangifte, kan mogelijk worden bespaard op de inzet van politiecapaciteit en op inzet van Openbaar Ministerie. Op die manier wordt ook bijgedragen aan de oplossing van het zogenaamde opsporingstekort. In Utrecht is dit in overleg met het Openbaar Ministerie opgepakt, door daarvoor in aanmerking komende strafzaken in een zo vroeg mogelijk stadium door te verwijzen.

Een effectieve pilot

De Utrechtse pilot is bewezen effectief. Dat uit zich in het gegeven dat de lopende strafzaken in het merendeel van de gevallen in een sepot is geëindigd, in de zaken waaraan zowel door het slachtoffer als verdachte werd meegewerkt aan mediation, of waarvan is besloten de zaak niet verder strafrechtelijk op te pakken.

Het model heeft zijn wortels in het van oorsprong Utrechtse concept van vreedzame scholen en is ontwikkeld om op een logische manier om te gaan met veel voorkomende hedendaagse en (potentieel) strafbare conflicten. Deze lokale toepassing van mediation combineert preventie en repressie op een effectieve en innovatieve manier.

Zowel politie MNL als het OM (parket MNL) hebben positieve ervaringen met de pilot, mede vanwege de lokale inbedding en het gebruik van Utrechtse initiatieven.

Landelijke uitrol of kind met badwater weggooien?

De Utrechtse aanpak laat zien dat vroegtijdige verwijzing van strafzaken (in de voorfase) loont. Mediation in strafzaken kan een einde maken aan vaak lang slepende en slopende conflicten. Ook kan mediation in strafzaken een welkome interventie zijn bij (strafbare) conflicten tussen bevolkingsgroepen en maatschappelijke polarisatie.

Het is wat mij betreft een gemiste kans als de successen van de Utrechtse pilot niet verder ontwikkeld kunnen worden, zodat zij mogelijk landelijk uitgerold kunnen worden.

Ik hoop u met deze brief meer inzicht heeft gekregen in de Utrechtse pilot en de positie in het strafrecht. In de bijlage treft u nog de factsheet aan, alsmede enkele concrete voorbeelden die illustreren dat het hier om strafzaken gaat.

Ik zie uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

Mr J.H.C van Zanen

Burgemeester van Utrecht